

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької
діяльності

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»**

на тему: **ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА НА
ПРИКЛАДІ ТОВ «Цемент»**

Виконавець:

студентка ФЕУП – 45 групи

Чернега Дар'я Юріївна _____

Науковий керівник:

к. е. н., доцент _____

Кічук Оксана Сергіївна _____

ОДЕСА – 2019

Основні фонди є одним з найважливіших факторів будь-якого виробництва. Їх стан та ефективне використання прямо впливає на кінцеві результати господарської діяльності підприємств.

Основні фонди – це матеріальні цінності, що діють в незмінній натуральній формі протягом тривалого періоду часу і втрачають свою вартість частинами у міру зносу, відшкодовуються тільки після проведення декількох виробничих циклів. Підстава матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання складають основні засоби, які визначають його технічний рівень, асортимент, кількість і якість продукції, що випускається, виконання робіт і наданих послуг.

Основні фонди складають основу матеріально-технічної бази економічного суб'єкта, що визначають його технічний рівень, асортимент, кількість і якість продукції, що випускається, виконуваних робіт, послуг, що надаються. Варто підкреслити, що склад основних фондів відображає різні матеріально-технічні цінності, які використовують як засоби праці в натуральній формі протягом невизначеного періоду часу у виробництві продукції, при виконанні різних видів робіт, надання послуг або для управлінських потреб підприємства.

В економічній літературі існує велика кількість різних думок щодо поняття основних виробничих фондів. Тлумаченню цього терміна присвячено безліч теоретичних досліджень. Однак до сих пір серед економістів немає єдиної думки з питання трактування основних виробничих фондів як економічної категорії. Значний внесок у розробку теоретичних основ і вивчення практичних проблем ефективного використання основних засобів підприємств внесли такі економісти як Є.О. Князева, В.І. Титов, А. Єфремова, А.Д. Аюшієв, А.А. Гарифуллина і ін.

Висловлені обставини зумовили актуальність і вибір теми дипломного дослідження.

Мета роботи: дослідження теоретичних і прикладних засад ефективного формування, фінансування і використання основних фондів та

розробка на цій основі ефективної політики управління основними фондами для певного підприємства.

Для досягнення головної мети дослідження необхідно вирішити наступні завдання:

- визначити сутність основних фондів і їх значення в забезпеченні ефективності відтворювального процесу, дослідити теоретико-методологічні і прикладні положення ефективного управління основними фондами підприємства;
- визначити сутність та особливі риси відтворювання основних фондів на підприємстві та значення цього процесу у сучасних умовах господарювання;
- провести системний аналіз існуючих класифікацій основних фондів та значення цих класифікацій у реальній діяльності промислових підприємств;
- провести комплексний аналіз ефективності діяльності підприємства ТОВ «Цемент»;
- на основі виявлення перспективних напрямів розвитку сучасних теоретико-методичних підходів підвищення ефективності управління основними фондами розробити і обґрунтувати практичні рекомендації щодо підвищення ефективності їх використання.

Об'єкт дослідження: ТОВ «Цемент».

Предмет дослідження теоретичні і прикладні аспекти ефективного використання основних фондів підприємства.

Методичну базу дипломного дослідження складають монографічний метод дослідження наявних інформаційних і літературних джерел, наукових праць, методи фінансового аналізу: розрахунок і оцінка фінансових коефіцієнтів; економіко-математичні і статистико-аналітичні методи і прийоми: зведення і угруповання статистичних даних; аналіз рядів динаміки, прийом ланцюгових підстановок в факторному аналізі; сучасні методи управління оборотними коштами підприємства: управління поточними фінансовими потребами підприємства.

Інформаційну базу дослідження складають дані бухгалтерської і фінансової звітності підприємства, інформація з періодичних видань, монографії, наукові статті і підручники вітчизняних і зарубіжних фахівців у області фінансового менеджменту.

Результати дослідження можуть бути використані в поточній фінансовій діяльності підприємства з метою прискорення оборотності оборотних коштів, зниження їх розмірів за рахунок часткового вивільнення і залучення в повторний оборот, що може сприяти підвищенню соціально-економічної ефективності на мікро- і макро-рівнях.

Дипломна робота складається з вступу, основної частини, представленої трьома розділами, висновку, списку використаних джерел і додатків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ОСНОВНІ ВИРОБНИЧИ ФОНДИ ПІДПРИЄМСТВА» досліджено сутність основних виробничих фондів та їх роль у діяльності підприємства. Проаналізовано основні класифікації основних засобів на підприємстві та надана їх характеристика. Визначені особливості відтворення основних засобів.

У другому розділі «АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ТОВ «ЦЕМЕНТ»» надана загальна характеристика підприємства ТОВ «Цемент» та видів продукції, що воно випускає. проведено аналіз основних результатів діяльності ТОВ «Цемент» та виконано аналіз ефективності використання основних фондів ТОВ «Цемент».

У третьому розділі «НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ТОВ «ЦЕМЕНТ» запропоновано шляхи підвищення ефективності використання основних фондів

підприємства. А саме: підвищення ефективності використання основних фондів за рахунок продажу частки невиробничих приміщень, а також Підвищення ефективності використання основних фондів за рахунок збільшення продуктивності млинів.

ВИСНОВКИ

1. У господарській діяльності промислових підприємств важливу роль відіграють основні засоби, без яких виробничі процеси, виробництва і виконання робіт, по дорозі, не є неможливим. Особливо важливим є розробка на промислових підприємствах, оскільки вони є основою їх матеріально-технічної бази і є необхідною умовою організації виробничого процесу. Основні засоби характеризують матеріальне становище, технічний, виробничий та економічний потенціал промислового підприємства. По їх стану та використанню оцінюють інвестиційну привабливість підприємства.

2. Відтворення основних фондів – складний і багатогранний процес. Це процес оновлення основних фондів, тобто кругообіг основного капіталу. На першій стадії відбувається перенесення вартості основних фондів на готову продукцію. На другій стадії в результаті реалізації продукції перенесена вартість знаходить грошову форму, утворюючи амортизаційний фонд. Третя стадія характеризується перетворенням амортизаційного фонду, тобто грошової форми, в засоби виробництва, тобто в виробничу форму. Такий підхід до визначення відтворення основних фондів на сьогоднішній день є найбільш поширеним. Однак існує й інша точка зору, згідно з якою під відтворенням основних фондів розуміються економічні відносини, пов'язані з оновленням основних фондів. При цьому наголошується взаємозв'язок стадій відтворення основного капіталу:

інвестування, виробництво, споживання і відшкодування їх вартості одночасно з «фізичним відновленням».

3. Дослідження проблем обліку, аналізу та контролю будь-якого облікового об'єкта, що формує той чи інший показник, не може носити комплексного характеру, якщо в ньому не будуть порушені питання економічної сутності та змісту, а також класифікації цього об'єкта. У зв'язку з цим завданням авторського дослідження є короткий виклад відомих класифікаційних підходів до деталізації основних засобів, критична оцінка їх практичної значущості, а також розробка і обґрунтування нових класифікаційних ознак, використання яких могло б не тільки краще зрозуміти і переосмислити сутність основних засобів як об'єкта обліку, а й сприяти розвитку контрольно-аналітичних можливостей обліку і підвищенню достовірності бухгалтерської звітності організацій.

4. Одеський цементний завод – один із найбільший промислових виробників цементу в південному регіоні. Він почав свою роботу в 1965 році. Завод був побудований для того, щоби задовольнити локальний попит на цемент, оскільки Одеська область знаходиться далеко від промислово розвинутих районів крани. В 2011 році 51% акції підприємства були придбані швейцарською компанією Jura-Cement-Fabriken, що входе до складу ирландского будівельного холдингу CementRoadstoneHoldings (CRH) й на даний час завод повністю підпорядкований цій компанії. Головним видом діяльності ТОВ «Цемент» є виробництво цементу.

5. Аналіз діяльності підприємства свідчить про тенденцію зростання обсягів виробництва та реалізації продукції підприємства. Так, за період який взято до обстеження приріст обсягів виробництва товарної продукції склав 107,3%. Приріст обсягів реалізованої продукції за той же час становив 106,6%. В 2017 році собівартість реалізованої продукції збільшилася на 93,7% у порівнянні з аналогічним показником 2015 р. та склала 558368 тис. грн. За досліджуваний період обсяг реалізованої продукції зріс на 106,6%. Витрати на 1 грн. реалізованої продукції

скорочувались на протязі 2016 – 2017 рр. В 2017 р. витрати на 1 грн. реалізованої продукції склали 0,76 грн., що нижче аналогічного показника 2015 р. на 8,4%. Середньооблікова чисельність працівників підприємства в 2017 р. порівняно з 2015 р. скоротилася на 96 %. Враховуючи те, що обсяг товарної продукції в 2017 р. виріс на 107,3 % порівняно з 2015, фонд оплати праці в 2017 р. у порівнянні з 2015 р. збільшився на 133,7%.

6. Структура основних засобів постійно змінюється, але ці зміни відбуваються під впливом природних факторів зносу та амортизації. Так протягом періоду у структурі основних засобів постійно зростає питома вага будівель та споруд при тому, що у вартісному виразі їх обсяг скорочується. Знос основних засобів постійно зростає та становить на кінець дослідженого періоду 48,9%. Відповідно до цього скорочується коефіцієнт придатності з 0,611 у 2015 році до 0,511 у 2017-му. Фондовіддача основних засобів протягом періоду зростає. Загальний приріст за три роки становить 130% або 2,08 грн. реалізованої продукції на кожен гривню основних засобів. Це відбувається за рахунок сумісної дії двох факторів – зростання доходу від реалізованої продукції на 107,3% та скорочення вартості основних засобів підприємства на 10%.

7. Відповідно до цього скорочується фондоємність продукції, тобто для виробництва однієї гривні продукції підприємству потрібна менша вартість основних засобів. Зниження фондомісткості за період становить 56,6%.

8. Перший захід було спрямовано на скорочення вартості основних фондів за рахунок реалізації частки невиробничих фондів підприємства. показники ефективності використання основних фондів демонструють позитивну динаміку. На 0,2% зростає фондовіддача, скорочується фондоємність. Зростає рентабельність основних фондів на 2,5%.

9. Для підвищення продуктивності роботи млинів було запропоновано застосування інтенсифікаторів помелу. У результаті реалізації показники ефективності використання основних фондів

демонструють позитивну динаміку. На 0,1% зростає фондовіддача, скорочується фондоемність. За рахунок збільшення маси прибутку значно зростає рентабельність основних фондів. Її приріст становить 7,7%.

АНОТАЦІЯ

Чернегі Д.Ю., «ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ВИРОБНИЧИХ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЦЕМЕНТ»

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі
спеціальності «Економіка підприємства»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є ТОВ «Цемент». Предмет дослідження теоретичні і прикладні аспекти ефективного використання основних фондів підприємства.

Для аналізу предмету і об'єкту дослідження було обране підприємство ТОВ «Цемент».

У роботі досліджено сутність основних виробничих фондів та їх роль у діяльності підприємства. Проаналізовано основні класифікації основних засобів на підприємстві та надана їх характеристика. Визначені особливості відтворення основних засобів. Надана загальна характеристика підприємства ТОВ «Цемент» та виконано аналіз ефективності використання основних фондів ТОВ «Цемент». Запропоновано шляхи підвищення ефективності використання основних фондів підприємства. А саме: підвищення ефективності використання основних фондів за рахунок продажу частки невиробничих приміщень, а також Підвищення ефективності використання основних фондів за рахунок збільшення продуктивності млинів.

Ключові слова: основні фонди, основні засоби ефективність використання основних фондів підприємства.

SUMMARY

Chernega D.Yu., "WAYS OF INCREASING EFFICIENCY OF USE OF
MAIN PRODUCTION FUNDS OF THE ENTERPRISE BY THE EXAMPLE OF
CEMENT LLC

qualifying work for obtaining an educational bachelor's degree in the
specialty "Business Economics"

Odessa National University of Economics

Odessa, 2019

The qualifying work consists of three sections. The object of research is LLC Cement. The subject of research is theoretical and applied aspects of the effective use of fixed assets of the enterprise.

For the analysis of the subject and object of the research the enterprise of LLC "Cement" was chosen.

In this work the essence of the main production assets and their role in the activity of the enterprise are investigated. The basic classification of fixed assets at the enterprise is analyzed and their characteristic is given. Features of reproduction of fixed assets are determined. The general characteristic of the enterprise "Cement" LLC is provided and the analysis of the efficiency of the use of fixed assets of LLC "Cement" is performed. The ways of increasing the efficiency of using fixed assets of the enterprise are offered. Namely: increasing the efficiency of the use of fixed assets by selling the share of non-production facilities, as well as increasing the efficiency of the use of fixed assets by increasing the productivity of mills.

Key words: fixed assets, basic means of efficiency of use of fixed assets of the enterprise.